

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku**

Przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

SPIS TREŚCI

Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych – okres bieżący	7
sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych – dane porównywalne.....	8
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	9
1. Informacje ogólne	9
2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.	10
2.1. Profesjonalny osąd	10
2.2. Niepewność szacunków.....	10
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędów.	11
5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku	12
6. Istotne zasady rachunkowości	15
6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	15
6.2. Przychody	15
6.3. Zysk netto na akcję	15
6.4. Leasing	15
6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	15
6.6. Koszty finansowania zewnętrznego	16
6.7. Odprawy emerytalne.....	16
6.8. Płatności w formie akcji własnych	16
6.9. Podatki	17
6.10. Rzeczowe aktywa trwałe	18
6.11. Nieruchomości inwestycyjne.....	18
6.12. Wartości niematerialne.....	18
6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	19
6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20
6.15. Zapasy	20
6.16. Aktywa finansowe.....	20
6.17. Utrata wartości aktywów finansowych.....	21
6.18. Wbudowane instrumenty pochodne	22
6.19. Pochodne instrumenty finansowe	22
6.20. Rachunkowość zabezpieczeń	23
6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23
6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	23
6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	23
6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24
6.25. Rezerwy	24
7. Informacje dotyczące segmentów działalności	24
8. Sezonowość działalności	25
9. Przychody i koszty	25
9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.....	25
9.2. Pozostałe przychody operacyjne	25
9.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	26
9.4. Przychody finansowe	26
9.5. Koszty finansowe.....	26
9.6. Koszty według rodzajów.....	27
9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	27
9.8. Koszty świadczeń pracowniczych	27
10. Podatek dochodowy.....	27
10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	28
10.2. Odroczone podatek dochodowy	28
11. Rozliczenia podatkowe.....	29
12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	29

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

13. Zysk przypadający na jedną akcję	29
14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	30
15. Leasing	30
15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	30
15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu	31
15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego	31
16. Świadczenia pracownicze	31
16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	31
17. Rzeczowe aktywa trwałe	32
18. Nieruchomości inwestycyjne	34
19. Wartości niematerialne	35
20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	36
21. Długoterminowe aktywa finansowe	36
21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych	38
22. Zapasy	38
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	39
24. Rozliczenia międzyokresowe	40
25. Krótkoterminowe aktywa finansowe	40
26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	40
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	41
28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	41
28.1. Kapitał podstawowy	41
28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	41
28.3. Pozostałe kapitały	42
28.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	42
28.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji	43
29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	43
30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe	45
31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	45
32. Zobowiązania warunkowe	46
33. Sprawy sądowe	46
34. Informacje o podmiotach powiązanych	46
34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi	46
35. Instrumenty finansowe	49
35.1. Wartość bilansowa	49
35.2. Wartość godziwa	51
35.3. Hierarchia wartości godziwej	51
35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat	53
36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	55
36.1. Ryzyko stopy procentowej	55
36.2. Ryzyko walutowe	56
36.3. Ryzyko kredytowe	58
36.4. Ryzyko związane z płynnością	58
37. Zarządzanie kapitałem	59
37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin	60
37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	61
37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	61
37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	61
37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	62
38. Struktura zatrudnienia	62
39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego	62

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Działalność kontynuowana	Nota		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	9.1.	554 127	516 133
Przychody ze sprzedaży usług	9.1.	5 497	7 648
Przychody ze sprzedaży		559 624	523 781
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	9.6.	(374 855)	(359 981)
Koszt własny sprzedanych usług	9.6.	(3 331)	(2 247)
Koszt własny sprzedaży		(378 186)	(362 228)
Zysk brutto ze sprzedaży		181 438	161 553
Pozostałe przychody operacyjne	9.2.	2 074	4 129
Koszty sprzedaży	9.6.	(118 157)	(112 393)
Koszty ogólnego zarządu	9.6.	(24 484)	(24 221)
Pozostałe koszty operacyjne	9.3.	(4 702)	(5 008)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		36 169	24 060
Przychody finansowe	9.4.	4 026	3 785
Koszty finansowe	9.5.	(1 406)	(5 638)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	36.2.	-	529
Zysk ze sprzedaży udziałów		-	3 670
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		38 789	26 406
Podatek dochodowy	10.	(6 916)	(4 648)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej		31 873	21 758
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) okresu		31 873	21 758
Zysk (strata) na jedną akcję za okres:	13.		
– podstawowy		1,34	0,92
– rozwodniony		1,34	0,92

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Nota			
Zysk (strata) okresu		31 873	21 758
Inne całkowite dochody netto, w tym:		17 854	(14 438)
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		-	-
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		17 854	(14 438)
Rachunkowość zabezpieczeń	36.2.	22 042	(18 069)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	36.2.	(4 188)	3 433
Program motywacyjny	37.1.	-	198
Całkowite dochody ogółem za okres		49 727	7 320

Rezerwa na podatek odroczony wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów dotyczy rachunkowości zabezpieczeń.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2012	Stan na dzień 31 grudnia 2011
AKTYWA			
Aktywa trwałe		244 474	229 666
Rzeczowe aktywa trwałe	17.	188 107	188 315
Wartości niematerialne	19.	16 092	702
Nieruchomości	18.	29 751	29 223
Aktywa finansowe	21.	10 524	11 426
Aktywa obrotowe		227 956	233 882
Zapasy	22.	99 119	109 868
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23.	90 015	97 176
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	25.,36.2.	8 950	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	1 131
Rozliczenia międzyokresowe	24.	2 341	999
Aktywa finansowe	26.	957	848
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27.	26 574	23 860
SUMA AKTYWÓW		472 430	463 548
PASYWA			
Kapitał własny		334 806	302 893
Kapitał podstawowy	28.1.	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		111 646	111 646
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	28.3.	7 249	(10 605)
Kapitał z połączenia		(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	37.1.	198	198
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.3.	137 494	133 550
Zyski zatrzymane	28.4.	55 541	45 426
Zobowiązania długoterminowe		47 826	84 222
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	29.	29 900	73 027
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2.	13 802	8 516
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	16.1.,30.	2 100	1 877
Rozliczenia międzyokresowe	30.	110	134
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	1 914	668
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		89 798	76 433
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31.	44 428	44 218
Zobowiązanie z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36.2.	-	13 092
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek i papierów wartościowych	29.	29 624	8 137
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	31.	431	-
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	30.	14 187	8 582
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	1 128	2 404
Zobowiązania razem		137 624	160 655
SUMA PASYWÓW		472 430	463 548

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	przekształcony*	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	31 873	21 758
Korekty o pozycje:	34 537	(4 823)
Amortyzacja	15 259	13 698
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	(5 129)	4 549
Odsetki i dywidendy netto	(1 547)	(897)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	314	4 040
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	(4 188)	4 488
Zmiana stanu należności	7 171	2 408
Zmiana stanu zapasów	10 749	(3 795)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	599	(12 427)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	4 239	(2 964)
Zmiana stanu rezerw	5 508	(2 302)
Podatek dochodowy zapłacony	(4 257)	(7 035)
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	5 819	3 937
Inne korekty	-	(8 523)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	66 410	16 935
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 322	904
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(30 179)	(34 853)
Sprzedaż aktywów finansowych	-	53 263
Nabycie aktywów finansowych	(50)	-
Dywidendy otrzymane	2 836	2 805
Odsetki otrzymane	120	118
Udzielone pożyczki	-	(1 978)
Splata udzielonych pożyczek	622	421
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	1 600
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-	(1 600)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(25 329)	20 680
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	22 041	11 987
Splata pożyczek/kredytów	(38 294)	(8 034)
Dywidendy wypłacone	(17 813)	(17 813)
Odsetki zapłacone	(1 483)	(2 031)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(2 768)	(2 620)
Pozostałe wpływy finansowe	-	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(38 317)	(18 511)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	2 764	19 104
Różnice kursowe netto	50	40
Środki pieniężne na początek okresu	23 860	4 796
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	26 574	23 860
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

* Dokonano korekty prezentacyjnej danych porównawczych sprawozdania z przepływów pieniężnych, której bardziej szczegółowy opis zawiera nota 4. niniejszego sprawozdania.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	23 751	111 646	45 426	(10 605)	133 550	(1 073)	198	302 893
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2012 roku po korektach	23 751	111 646	45 426	(10 605)	133 550	(1 073)	198	302 893
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(3 945)	-	3 945	-	-	-
Wypłata dywidendy za 2011 rok	-	-	(17 813)	-	-	-	-	(17 813)
Całkowite dochody za okres	-	-	31 873	17 854	-	-	-	49 727
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	23 751	111 646	55 541	7 249	137 494	(1 073)	198	334 806

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2011 roku (przekształcony*)	23 751	111 646	57 992	4 031	117 037	(1 073)	-	313 384
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2011 roku po korektach	23 751	111 646	57 992	4 031	117 037	(1 073)	-	313 384
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(16 512)	-	16 512	-	-	-
Wypłata dywidendy za 2010 rok	-	-	(17 813)	-	-	-	-	(17 813)
Całkowite dochody za okres	-	-	21 758	(14 636)	-	-	198	7 320
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	23 751	111 646	45 426	(10 605)	133 550	(1 073)	198	302 893

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli „FORTE” S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku.

Fabryki Mebli „FORTE” S.A. („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 25 listopada 1993 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON:550398784.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku wchodzi:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Robert Rogowski – Wiceprezes Zarządu
- Gert Coopmann – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem – Członek Zarządu

Identyfikacja oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego.

Spółka sporządziła sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 21 marca 2013 roku.

Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

Jednostki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			31.12.2012	31.12.2011
MV Forte GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Möbel AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
Forte Baldai UAB	Wilno (Litwa)	Sprzedaż mebli	100%	100%
Forte SK S.r.o	Bratysława (Słowacja)	Sprzedaż mebli	100%	100%
Forte Furniture Ltd.	Preston (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Iberia S.l.u.	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Mobilier S.a.r.l.	Lyon (Francja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Mobila S.r.l.	Bacau (Rumunia)	Sprzedaż mebli	100%	100%
Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	77,01%	77,01%
*Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Zarządzanie nieruchomościami	77,01%	77,01%
TM Handel Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
<i>**Fort Investment</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100%</i>	<i>-</i>

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od Kwadrat Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM Handel Sp. z o.o. SKA

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.

2.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

2.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów. Skutki przeprowadzonej wyceny zapasów zaprezentowano w nocie 22. do sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 35.3.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 16.1.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tysięcy zł.).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Fabryk Mebli „FORTE” S.A. jako Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 31 grudnia 2012 r.

Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2012 rok.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMS”).

Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błęd.

W bieżącym sprawozdaniu finansowym Spółka dokonała zmiany sposobu prezentacji danych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. W działalności operacyjnej podatek dochodowy wykazano w dwóch pozycjach: podatek dochodowy zapłacony oraz podatek dochodowy wykazany jako bieżące obciążenie w rachunku zysków i strat. Zmianę danych porównawczych prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2011 jest	31.12.2011 zmiana	31.12.2011 było
Zmiana stanu należności	2 408	1 131	1 277
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(12 427)	(5 047)	(7 380)
Podatek dochodowy zapłacony	(7 035)	(21)	(7 014)
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	3 937	3 937	-

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2012 roku:

- Zmiany w MSSF 1 *Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat*
- Zmiana do MSR 12 *Podatek odroczony: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia*
- Zmiany w MSSF 7 *Ujawnienia – Przekazanie aktywów finansowych*

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Spółki, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany w MSSF 1 *Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat*

Zmiany w MSSF 1 zostały opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Zmiany dotyczą odniesienia do stałej daty „1 stycznia 2004” jako daty zastosowania MSSF po raz pierwszy i zmieniają ją na „dzień zastosowania MSSF po raz pierwszy” w celu wyeliminowania konieczności przekształcania transakcji, które miały miejsce przed dniem przejścia jednostki na stosowanie MSSF. Ponadto, do standardu zostają dodane wskazówki odnośnie ponownego zastosowania MSSF w okresach, które następują po okresach znaczącej hiperinflacji, uniemożliwiającej pełną zgodność z MSSF.

Spółka zastosuje zmieniony MSSF 1 od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską, tj. od 1 stycznia 2013 roku.

Zmieniony MSSF 1 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiana do MSR 12 *Podatek odroczony: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia*

Zmiana do MSR 12 została opublikowana w dniu 20 grudnia 2010 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później. Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości

godziwej określonym w MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne. Wejście w życie zmienionego standardu spowoduje też wycofanie interpretacji SKI – 21 Podatek dochodowy – odzyskiwalność przeszacowanych aktywów niepodlegających amortyzacji.

Spółka zastosuje zmieniony MSR 12 od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską, tj. od 1 stycznia 2013 roku.

Zmieniony MSR 12 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – *Przekazanie aktywów finansowych*

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 7 października 2010 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Celem zmian w standardzie jest umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych lepszego zrozumienia transakcji przekazania aktywów finansowych (np. sekurytyzacji), w tym zrozumienia potencjalnych efektów ryzyk, które zostają w jednostce, która przekazała aktywa. Zmiany wymuszają także dodatkowe ujawnienia w przypadku przekazania aktywów o znaczącej wartości w pobliżu końca okresu sprawozdawczego.

Zmieniony MSSF 7 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównawczym, nie miała miejsca korekta błędów.

5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 listopada 2009 roku i jest pierwszym krokiem RMSR w celu zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Po opublikowaniu nowy standard podlegał dalszym pracom i został częściowo zmieniony. Nowy standard wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2015 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia oraz część postanowień MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe. Standard definiuje pojęcie kontroli jako czynnika determinującego czy jednostka powinna zostać objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz zawiera wskazówki pomagające ustalić czy jednostka sprawuje kontrolę czy też nie,

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników oraz MSR 31 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach. Standard kładzie nacisk na prawa i obowiązki wynikające ze wspólnej umowy niezależnie od jej formy prawnej oraz eliminuje niekonsekwencję w raportowaniu poprzez określenie metody rozliczania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 12 *Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i zawiera wymogi ujawnień informacyjnych na temat powiązań pomiędzy podmiotami.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 13 *Wycena w wartości godziwej*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 i w założeniu ma ułatwić stosowanie wyceny w wartości godziwej poprzez zmniejszenie złożoności rozwiązań i zwiększenie konsekwencji w stosowaniu zasad wyceny wartości godziwej. W standardzie wyraźnie określono cel takiej wyceny i sprecyzowano definicję wartości godziwej.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i wynika przede wszystkim z przeniesienia niektórych postanowień dotychczasowego MSR 27 do nowych MSSF 10 oraz MSSF 11. Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze*

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku lub później. Zmiany eliminują możliwość opóźnienia w rozpoznaniu zysków i strat znaną jako „metoda korytarzowa”. Ponadto poprawiają prezentację wynikających z planów świadczeń pracowniczych zmian w bilansie oraz niezbędnych szacunków prezentowanych w innych dochodach całkowitych, jak również rozszerzają zakres wymaganych ujawnień z tym związanych.

Spółka zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSR 1 Prezentacja pozycji Pozostałych całkowitych dochodów*

Zmiany w MSR 1 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2012 roku lub później. Zmiany dotyczą grupowania pozycji pozostałych dochodów całkowitych mogących zostać przeniesionych do rachunku zysków i strat. Zmiany potwierdzają ponadto możliwość prezentacji pozycji pozostałych dochodów całkowitych i pozycji rachunku zysków i strat jako jedno bądź dwa oddzielne sprawozdania.

Spółka zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Nie zmieniając generalnych zasad odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, rozszerzono zakres ujawnień odnośnie kompensowanych ze sobą kwot. Wprowadzono również wymóg szerszych (bardziej przejrzystych) ujawnień związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym z wykorzystaniem zabezpieczeń (zastawów) otrzymanych lub przekazanych.

Spółka zastosuje zmieniony MSSF od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSR 32 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSR 32 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany są reakcją na istniejące niespójności w stosowaniu kryteriów kompensowania istniejących w MSR 32.

Spółka zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Interpretacja KIMSF 20 Koszty prowadzenia wydobycia w kopalniach odkrywkowych*

Interpretacja KIMSF 20 została wydana w dniu 19 października 2011 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2013 roku lub później. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania kosztów

usunięcia zewnętrznych warstw gruntu w celu uzyskania dostępu do wydobywanych surowców w kopalniach odkrywkowych.

Spółka zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji.

- Zmiany w MSSF 1

Zmiany w MSSF 1 zostały opublikowane w dniu 13 marca 2012 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Celem zmian jest umożliwienie zwolnienia jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z pełnego retrospektywnego zastosowania wszystkich MSSF w przypadku, gdy jednostki takie korzystają z pożyczek rządowych oprocentowanych poniżej stóp rynkowych.

Spółka zastosuje zmieniony MSSF 1 od 1 stycznia 2013 roku.

Zmieniony MSSF 1 nie będzie miał wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011)

W dniu 17 maja 2012 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w czerwcu 2011 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później (w zależności od standardu).

Spółka zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2013 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku i zawierają dodatkowe informacje odnośnie zastosowania MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12, w tym prezentacji danych porównawczych w przypadku pierwszego zastosowania ww. standardów.

Spółka zastosuje zmiany od daty przyjęcia zmian przez Unię Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

- Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 31 października 2012 roku i zawierają inne zasady odnośnie zastosowania MSSF 10 i MSSF 12 w przypadku jednostek o charakterze funduszy inwestycyjnych.

Spółka zastosuje zmiany od daty przyjęcia zmian przez Unię Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* opublikowany w dniu 12 listopada 2009 roku (z późniejszymi zmianami),
- Zmiany w MSSF 1 opublikowane w dniu 13 marca 2012 roku;
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011) opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku;
- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12) opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27).

Poniższe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2012 roku, ale ze względu na późniejszą datę wejścia w życie ustaloną przez Komisję Europejską, nie zostały zastosowane przez Spółkę w niniejszym sprawozdaniu finansowym :

- Zmiany w MSSF 1 *Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat* opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku,
- Zmiana do MSR 12 *Podatek odroczonej*. Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku.

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego zgodnie z MSR 27 skorygowanego o odpisy z tytułu utraty wartości ustalane wg zasad określonych w MSR 36.

6.2. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

6.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

6.4. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Grupa jako leasingodawca zawiera umowy na wynajem lokali w nieruchomościach inwestycyjnych. Wpłaty z tytułu takich umów ujmowane są na bieżąco w przychodach w rachunku zysków i strat.

6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

W przypadku jednostek, których walutą funkcjonalną jest złoty transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów /kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2012 roku	31 grudnia 2011 roku
USD	3,0996	3,4174
EUR	4,0882	4,4168
CHF	3,3868	3,6333
GBP	5,0119	5,2691

6.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

6.7. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

6.8. Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka-Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie rozliczano transakcji w instrumentach kapitałowych.

6.9. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

6.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym, uznając, iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2012	Rok 2011
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

6.11. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

6.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości

godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy –metodą liniową.	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższona się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

6.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.16. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

6.17. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu skapitalizowanych należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy

procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, chyba że w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.19. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że, dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne prezentuje się jako aktywa, gdy ich wartość per saldo jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość per saldo jest ujemna.

6.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej a datą realizacji ekspozycji i transakcji zabezpieczającej.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych:

- a/ kontrakty forward,
- b/ symetryczne strategie opcyjne.

Instrumenty zabezpieczające są, co do zasady utrzymywane do daty zapadalności. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, Spółka może podjąć decyzję o rolowaniu instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, się w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody/koszty operacyjne. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży.

Spółka w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80%-125%.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy Spółka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1do 3miesiący, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielania segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzielaniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

8. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Spółki w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Przychody ze sprzedaży - udział %
I kwartał 2012	145 549	26,01%
II kwartał 2012	117 443	20,99%
III kwartał 2012	136 549	24,40%
IV kwartał 2012	160 083	28,60%
Razem 2012	559 624	
I kwartał 2011	127 738	24,39%
II kwartał 2011	97 283	18,57%
III kwartał 2011	143 375	27,37%
IV kwartał 2011	155 385	29,67%
Razem 2011	523 781	

9. Przychody i koszty

9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Przychody ze sprzedaży		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	554 127	516 133
- produkty	538 473	486 430
- towary	12 576	24 934
- materiały	3 078	4 769
Przychody ze sprzedaży usług	5 497	7 648
Przychody netto ze sprzedaży, razem	559 624	523 781
Struktura geograficzna :		
- kraj	109 497	124 150
- eksport	450 127	399 631
Przychody netto ze sprzedaży, razem	559 624	523 781
- w tym od jednostek powiązanych	46 183	25 030

Informacje o wiodących klientach

Największym odbiorcą wyrobów Spółki jest Roller GmbH (Niemcy), którego udział obrotów przekroczył 10% przychodów Spółki ogółem.

Brak formalnych powiązań odbiorcy ze Spółką.

9.2. Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Pozostałe przychody operacyjne		
Rozwiązanie odpisów aktualizujących majątek obrotowy	224	596
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	100	-
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnej	528	1 527

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Dotacje	24	24
Odszkodowania	508	858
Nadwyżki inwentaryzacyjne	421	8
Pozostałe	269	1 116
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2 074	4 129

9.3. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Utworzenie odpisów aktualizujących	786	1 750
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	923	558
Złomowanie zapasów	1 826	1 765
Darowizny	206	237
Kary i odszkodowania	516	118
Koszty sądowe	42	59
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	50
Pozostałe	403	471
Pozostałe koszty operacyjne, razem	4 702	5 008

9.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Dywidendy	2 836	2 805
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	-	-
Odsetki	785	979
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	405	-
Pozostałe	-	1
Przychody finansowe, razem	4 026	3 785

9.5. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Odsetki od kredytów i leasingu	1 374	1 863
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
Prowizje od kredytów	32	160
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	-	3 609
Pozostałe	-	6
Koszty finansowe, razem	1 406	5 638

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

9.6. Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Amortyzacja	15 259	13 698
Zużycie materiałów i energii	278 358	268 375
Usługi obce	104 937	94 482
Podatki i opłaty	7 430	7 492
Wynagrodzenia	76 013	76 171
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	17 999	16 170
Pozostałe koszty rodzajowe	5 603	9 372
	505 599	485 760
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	3 003	(8 063)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(228)	(92)
Koszty sprzedaży	(118 157)	(112 393)
Koszty ogólnego zarządu	(24 484)	(24 221)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	365 733	340 991
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12 453	21 237
Koszt własny sprzedaży	378 186	362 228

9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Koszty amortyzacji ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	12 150	11 004
Kosztach sprzedaży	1 858	1 089
Kosztach ogólnego zarządu	1 251	1 605
	15 259	13 698

9.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	59 178	57 185
Kosztach sprzedaży	18 706	19 418
Kosztach ogólnego zarządu	16 128	15 738
	94 012	92 341

10. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	5 819	3 937
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	1 097	711
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	6 916	4 648

10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawia się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	38 789	26 406
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2012: 19%)	7 370	5 017
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
Nieujęte straty podatkowe	-	-
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	122	(40)
Spisane straty podatkowe	-	139
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(576)	(574)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	-	-
Pozostałe	-	105
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 17,83% (2012: 19,21%)	6 916	4 648
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	6 916	4 648
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	6 916	4 648

10.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Odroczony podatek dochodowy		Bilans		Rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	14 282	13 511	771	746
Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty w wieczystym użytkowaniu	2 147	2 141	6	1
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulgę inwestycyjną	275	322	(47)	(47)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	(8)	(72)	64	60
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	149	(734)	883	(1 278)
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(1 353)	(996)	(357)	256
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(271)	(207)	(64)	(17)
Należności/ Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	Krótkoterminowe inwestycje finansowe	-	-	-	(200)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	10	2	8	(1)
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach DDU	(250)	(677)	427	(137)

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(626)	(807)	181	(136)
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(399)	(357)	(42)	(37)
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	Rezerwy na bonusy	(1 338)	(630)	(708)	11
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(437)	(412)	(25)	-
Aktywa finansowe	Odpis aktualizujący udziały w jednostkach zależnych	(76)	(76)	-	1 352
Zyski zatrzymane	Strata podatkowa z lat ubiegłych	-	-	-	139
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe	(4)	(4)	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		12 101	11 004	1 097	712
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		1 701	(2 488)	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, ogółem		13 802	8 516	1 097	712

11. Rozliczenia podatkowe

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. W związku z powyższym, należność netto Spółki z tytułu Funduszu na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 92 tysiące zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: należności z tytułu Funduszu wyniosły 60 tysięcy zł).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	1 691	1 446
Środki pieniężne	765	959
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 364)	(2 345)
Saldo po skompensowaniu	92	60
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	2 213	2 238

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31.12.2012	31.12.2011
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	31 873	21 758
Strata na działalności zaniechanej	-	-
 Zysk (strata) okresu	 31 873	 21 758
 Zysk (strata) okresu przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	 31 873	 21 758

Stan na dzień		
	31.12.2012	31.12.2011
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011
- podstawowy	1,34	0,92
- rozwodniony	1,34	0,92

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Stan na dzień		
Zadeklarowane dywidendy w okresie	31.12.2012	31.12.2011
Dywidendy z akcji zwykłych		
dywidenda końcowa wypłacona w wysokości:	-	17 813
	-	17 813

Zarząd będzie proponował wypłatę dywidendy za 2012 rok, przeznaczając na to część zysku wygenerowanego w tym okresie. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania, Zarząd Spółki nie przedstawił jeszcze szczegółów dotyczących wypłaty dywidendy.

Zysk netto za 2011 rok w wysokości 21 758 tysięcy zł. uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 czerwca 2012 roku przeznaczono na dywidendę w wysokości 17 813 tysięcy zł. i na kapitał zapasowy w wysokości 3 945 tysięcy zł. Dywidenda została wypłacona w dniu 3 sierpnia 2012 roku.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2012 roku posiada umowy leasingu finansowego maszyn, urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 60 miesięcy dla maszyn i urządzeń oraz 36 miesięcy dla środków transportu oraz serwerów.

Wartość resztową ustalono w przedziale od 0,05% do 0,17% wartości początkowej przedmiotów leasingu dla maszyn i urządzeń, ok. 14% w przypadku budynków oraz 1% dla środków transportu oraz serwerów.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2012	31.12.2011
W okresie 1 roku	1 205	2 534
W okresie od 1 do 2 lat	590	690
W okresie od 2 do 5 lat	1 420	-
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	3 215	3 224
Minus koszty finansowe	(173)	(152)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 042	3 072
krótkoterminowe	1 128	2 404
długoterminowe	1 914	668

15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2012 roku umowy leasingu operacyjnego środków transportu. Okres trwania umów wynosi 36 miesięcy, wartość resztową skalkulowano na 30-35 % wartości początkowej przedmiotów leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2012	31.12.2011
W okresie 1 roku	596	1 004
W okresie od 1 do 5 lat	378	372
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem	974	1 376

15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2012 roku umowy leasingu operacyjnego dotyczące najmu lokali handlowych w obiekcie we Wrocławiu przy ul. Brücknera 25-43.

Umowy zawarte są na czas określony z możliwością przedłużenia. Najdłuższa umowa zawarta została do 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
W okresie 1 roku	1 040	1 189
W okresie od 1 do 5 lat	1 554	2 008
Powyżej 5 lat	-	-
	2 594	3 197

16. Świadczenia pracownicze

16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiana stanu		
	2012	2011
Na początek okresu sprawozdawczego	1 877	1 682
Utworzenie rezerwy	223	195
Koszty wypłaconych świadczeń	-	-
Rozwiązanie rezerwy	-	-
Na koniec okresu sprawozdawczego	2 100	1 877

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Stan na dzień		
	31.12.2012	31.12.2011
Stopa dyskontowa (%)	4,5%	5,7%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników	9,6-12,3%	9,4-12,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Stan na dzień		
	31.12.2012	31.12.2011
Grunty	12 820	12 820
Budynki i budowle	74 114	69 697
Urządzenia techniczne i maszyny	87 318	78 402
Środki transportu	5 948	5 665
Pozostałe środki trwałe	3 978	3 882
Środki trwałe w budowie	3 929	17 848
Razem	188 107	188 314

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314
Zwiększenia stanu	-	7 761	20 944	1 473	521	13 044	43 743
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	1 201	1 361	243	-	2 805
Przeklasyfikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmniejszenia	-	(1 574)	(3 724)	(1 134)	(331)	(26 963)	(33 726)
<i>W tym leasing zwrotny</i>	-	-	(1 213)	-	-	-	(1 213)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	639	2 275	1 050	298	-	4 262
Eliminacja umorzenia przy przeklasyfikowaniu do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	337	-	-	-	-	337
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 746)	(10 579)	(1 106)	(392)	-	(14 823)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107

Na dzień 1 stycznia 2012 roku

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Wartość brutto	12 820	87 627	156 708	12 490	5 716	17 848	293 209
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(17 930)	(78 306)	(6 825)	(1 834)	-	(104 895)
Wartość netto	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314
Na dzień 31 grudnia 2012 roku							
Wartość brutto	12 820	93 814	173 928	12 829	5 906	3 929	303 226
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(19 700)	(86 610)	(6 881)	(1 928)	-	(115 119)
Wartość netto	12 820	74 114	87 318	5 948	3 978	3 929	188 107

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2011 roku	12 820	65 024	70 286	4 954	1 023	15 015	169 122
Zwiększenia stanu	-	7 688	18 414	1 939	3 144	29 864	61 049
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	1 084	-	-	-	1 084
Przeklasyfikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmniejszenia	-	(104)	(2 199)	(382)	(43)	(27 031)	(29 759)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	27	591	285	37	-	940
Eliminacja umorzenia przy przeklasyfikowaniu do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	(337)	-	-	-	-	(337)
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	631	-	-	-	631
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 601)	(9 321)	(1 131)	(279)	-	(13 332)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2011 roku	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314
Na dzień 1 stycznia 2011 roku							
Wartość brutto	12 820	80 043	140 493	10 933	2 615	15 015	261 919
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(15 019)	(70 207)	(5 979)	(1 592)	-	(92 797)
Wartość netto	12 820	65 024	70 286	4 954	1 023	15 015	169 122
Na dzień 31 grudnia 2011 roku							
Wartość brutto	12 820	87 627	156 708	12 490	5 716	17 848	293 209
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(17 930)	(78 306)	(6 825)	(1 834)	-	(104 895)
Wartość netto	12 820	69 697	78 402	5 665	3 882	17 848	188 314

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku osiągnęły wartość 188 107 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 188 314 tysięcy zł.). Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2011 roku: brak).

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2012 roku przez Spółkę na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 4 739 tysięcy zł., z czego 2 630 tysięcy zł. dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 1 682 tysiące zł. leasingu środków transportu oraz 427 tysięcy zł. leasingu pozostałych środków trwałych (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 9 950 tysięcy zł.).

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Grunty i budynki o wartości bilansowej 69 738 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 64 835 tysięcy zł.) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 29 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki).

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 36 619 tysięcy zł. objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 41 910 tysięcy zł.).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku wyniosła 139 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 259 tysięcy zł.).

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zobowiązania inwestycyjne Spółki wynoszą 408 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 720 tysięcy zł.). Kwota ta dotyczy głównie nakładów na środki trwałe w budowie oraz zakupu maszyn i urządzeń.

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku Spółka dokonała zakupu środków trwałych o wartości 14 042 tysięcy zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2011: 34 027 tysięcy zł.) oraz sprzedała środki trwałe o wartości netto: 1 276 tysięcy zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2011: 984 tysięcy zł.).

Do najważniejszych inwestycji należy zaliczyć nakłady na uruchomienie linii do produkcji wyrobów małoseryjnych oraz linii do oklejania i formatyzowania krawędzi w fabryce w Ostrowi Mazowieckiej, zakup linii do pakowania kartonów w fabryce w Białymstoku, jak również nakłady na zwiększenie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej we wszystkich fabrykach Spółki.

18. Nieruchomości inwestycyjne

Spółka posiada nieruchomość inwestycyjną, którą objęła w posiadanie 31 sierpnia 2011 roku w wyniku połączenia ze Spółką zależną (Meble Polonia Sp. z o.o.). Jest to centrum handlowe we Wrocławiu o powierzchni ok. 7 tys m². Nieruchomość została zaklasyfikowana jako nieruchomość inwestycyjna, ponieważ jej przeważająca część jest wynajmowana podmiotom niepowiązanym.

Spółka przy wycenie nieruchomości inwestycyjnej stosuje zasady opisane w MSR 40 tj. wycenę według wartości godziwej. Wycena przeprowadzana jest na koniec każdego roku obrotowego, chyba że zmiany na rynku nieruchomości nie wskazują na możliwe różnice w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wystąpiło zwiększenie wartości godziwej nieruchomości w wysokości 528 tysięcy zł. (w roku 2011 wzrost wartości godziwej o 1 527 tysięcy zł.).

Zmiana wartości godziwej		
	2012	2011
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	29 223	27 696
Zwiększenia stanu (późniejsze wydatki)	528	1 527
- przeszacowanie do wartości godziwej	528	1 527
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	29 751	29 223

Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31.12.2012	31.12.2011
Przychody z tytułu czynszu z nieruchomości inwestycyjnej	1 542	2 441
Koszty z tytułu napraw i konserwacji w tym:	28	27
<i>koszty, które przynosiły przychody czynszowe w okresie</i>	<i>27</i>	<i>21</i>
<i>koszty, które nie przynosiły przychodów czynszowych w okresie</i>	<i>1</i>	<i>7</i>

Spółka nie posiada zobowiązań umownych dotyczących zakupu, budowy lub zagospodarowania nieruchomości inwestycyjnej, a także napraw, konserwacji i ulepszeń.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

19. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Patenty i licencje	213	211
Pozostałe wartości niematerialne	15 434	448
Zakończone prace rozwojowe	427	43
Inwestycje rozpoczęte	18	-
Razem	16 092	702

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2012 roku	211	448	43	-	702
Zwiększenia stanu	58	15 272	478	39	15 847
Zmniejszenia stanu	(48)	(55)	-	(21)	(124)
Odpis amortyzacyjny za okres	(86)	(256)	(94)	-	(436)
Przeklasyfikowanie wartości niematerialnych	75	(75)	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	48	55	-	-	103
Eliminacja umorzenia wskutek przeklasyfikowania	(45)	45	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	213	15 434	427	18	16 092
Na dzień 1 stycznia 2012 roku					
Wartość brutto	5 024	1 411	46	-	6 481
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 813)	(963)	(3)	-	(5 779)
Wartość netto	211	448	43	-	702
Na dzień 31 grudnia 2012 roku					
Wartość brutto	5 109	16 553	524	18	22 204
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 896)	(1 119)	(97)	-	(6 112)
Wartość netto	213	15 434	427	18	16 092

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2011 roku	176	719	-	-	895
Zwiększenia stanu	130	3	46	-	179
Zmniejszenia stanu	-	(172)	-	-	(172)
Odpis amortyzacyjny za okres	(95)	(268)	(3)	-	(366)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	166	-	-	166
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2011 roku	211	448	43	-	702
Na dzień 1 stycznia 2011 roku					
Wartość brutto	4 894	1 580	-	-	6 474
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 718)	(861)	-	-	(5 579)
Wartość netto	176	719	-	-	895
Na dzień 31 grudnia 2011 roku					
Wartość brutto	5 024	1 411	46	-	6 481
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 813)	(963)	(3)	-	(5 779)
Wartość netto	211	448	43	-	702

Na zwiększenie stanu pozostałych wartości niematerialnych miała wpływ transakcja zakupu znaku towarowego „FORTE” od „FORMACON” Sp. z o.o. za cenę netto 15 272 tysięcy zł. Udziałowcem „FORMACON” Sp. z o.o. na dzień zawarcia umowy był Pan Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A. Wartość znaku została oszacowana przez niezależnego rzeczoznawcę.

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2012 roku poniosła 1 116 tysięcy zł. nakładów na prace badawczo-rozwojowe (w roku 2011: 505 tysięcy zł.). Nakłady te zostały ujęte w kosztach sprzedaży rachunku zysków i strat.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Spółki nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Jedynym składnikiem wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest znak towarowy.

Spółka nie była w stanie określić okresu użytkowania znaku, ponieważ nie istnieją żadne przewidywalne ograniczenia okresu, w jakim Spółka spodziewa się czerpać korzyści ekonomiczne ze sprzedaży pod znakiem FORTE.

W Spółce planowana jest kontynuacja działań zmierzających do zwiększenia przychodów ze sprzedaży pod marką FORTE, a co za tym idzie, do dalszego zwiększenia jej rozpoznawalności na rynku.

Utrata wartości

W związku z nieokreślonym okresem użytkowania znaku, Zarząd Spółki dokonał testu na utratę jego wartości.

Metoda wyceny

Wartość użytkowa znaku została oszacowana metodą zwolnienia z opłat licencyjnych. W metodzie tej wartość określana jest na podstawie zdyskontowanych przyszłych strumieni opłat licencyjnych z uwzględnieniem umów licencyjnych zawartych na zasadach rynkowych dla porównywalnych marek.

Założenia do wyceny

Stawka opłat licencyjnych – zależna od rynków: Europa Zachodnia - 1%, Europa Środkowo- Wschodnia i Polska - 2,5%

Koszt kapitału własnego – 11,85%

Stopa dyskonta – 12,7% - 12,9%

Stopa podatku dochodowego – 19%

Okres projekcji finansowych - od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2017 roku plus szacunek wartości rezydualnej.

Dla prognozy przychodów ze sprzedaży pod marką Forte za rok 2013, czyli okres objęty najbardziej aktualnym budżetem, przyjęto 3,6% wzrostu przychodów.

Wzrost przychodów po 2017 roku założony został na poziomie prognozowanej długoterminowej inflacji w Polsce – tj. 2,5%.

Wynik oszacowania wartości znaku, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie wykazał utraty jego wartości, z uwzględnieniem wrażliwości względem trzech kluczowych założeń wejściowych: stawki opłaty licencyjnej, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu po 31 grudnia 2017 roku.

20. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

21. Długoterminowe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Długoterminowe aktywa finansowe		
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych	8 095	8 045
Akcje i udziały pozostałe	3	3
Inne	-	-
	8 098	8 048
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym (nota 34.1)	2 273	3 215
Należności długoterminowe	92	102
Inne	61	61
	2 426	3 378
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	10 524	11 426

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Akcje i udziały w podmiotach zależnych wyceniane są wg kosztu historycznego po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2012 roku:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV Forte GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte Möbel AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
Forte SK S r o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier S.a.r.l.	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
Kwadrat Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	5 514	-	5 514
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	-	12
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
RAZEM			8 494	(399)	8 095

W dniu 5 października 2012 r. Jednostka Dominująca Fabryki Mebli „FORTE” S.A. jako akcjonariusz wraz z jednostką zależną TM Handel Sp. z o.o. jako komplementariusz zawiązały spółkę TM Handel Sp. z o.o. SKA. Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 tys. zł. i został on objęty przez Fabryki Mebli „FORTE” S.A., natomiast TM Handel Sp. z o.o. wniósł wkład pieniężny w wysokości 1 tys. zł. przeznaczony na kapitał rezerwowy. Siedzibą spółki jest Ostrów Mazowiecka. Przedmiotem działalności Spółki jest kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV Forte GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte Möbel AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
Forte SK S r o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier S.a.r.l.	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
Kwadrat Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	5 514	-	5 514
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	-	12
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
RAZEM			8 444	(399)	8 045

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Udział Spółki w pozostałych jednostkach przedstawia się następująco:

Stan na 31 grudnia 2012

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol	Poznań	Handel	3
Razem			3

Stan na 31 grudnia 2011

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol	Poznań	Handel	3
Razem			3

21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte odpisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzono testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych.

22. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Materiały (według ceny nabycia)	36 829	41 451
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	16 113	17 199
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	43 054	45 857
Według wartości netto możliwej do uzyskania	42 000	43 482
Towary	4 177	7 736
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	99 119	109 868

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2012	2011
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	4 246	3 533
Zwiększenie	880	2 341
Zmniejszenie	(1 832)	(1 628)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	3 294	4 246

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Spółki dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Spółki zostały poddane wszechstronnym analizom. Dokonano wytypowania zamienników, prac projektowych w zakresie zmian technologicznych oraz skompletowania z posiadanych półwyrobów gotowych mebli. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Spółki, uzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w ramach prowadzonych prac. W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 3 294 tysiące zł. (w 2011 roku: 4 246 tysięcy zł.).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów o wartości 17 284 tysięcy zł. (w 2011 roku: 19 930 tysięcy zł.).

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	1 131
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	13 969	12 924
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	64 240	69 102
Pozostałe należności budżetowe	11 657	14 887
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	-	-
Pozostałe należności od osób trzecich	149	263
Należności ogółem (netto)	90 015	97 176
Odpis aktualizujący należności	1 635	1 237
Należności brutto	91 650	98 413

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
a) do 1 miesiąca	42 681	38 993
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 394	19 203
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	145	320
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	2
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	28 624	24 745
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	79 844	83 263
Odpis aktualizujący należności	(1 635)	(1 237)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	78 209	82 026

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
a) do 1 miesiąca	20 198	17 168
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 714	3 605
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 057	1 169
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 107	1 605
e) powyżej 1 roku	1 548	1 198
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	28 624	24 745
Odpis aktualizujący należności	(1 635)	(1 237)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	26 989	23 508

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Spółki jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 788 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 825 tysięcy zł.) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2012	2011
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	1 237	1 279
Utworzenie	788	825
Wykorzystanie	(166)	(15)
Rozwiązanie	(224)	(852)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	1 635	1 237

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 365 dni	>365 dni
31 grudnia 2012	78 209	51 220	20 198	3 712	1 044	1 852	183
31 grudnia 2011	82 026	58 518	17 168	3 605	1 169	1 482	84

24. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	998	75
Targi	576	25
Prace badawcze i rozwojowe	534	486
Podróże służbowe	144	294
Pozostałe	89	119
	2 341	999

25. Krótkoterminowe aktywa finansowe

Krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (kontrakty forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne)	8 950	-
	8 950	-

Szczegółowy opis instrumentów pochodnych zawiera nota 36.2. dodatkowych informacji i objaśnień.

26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	943	831
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	14	17
	957	848

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Środki pieniężne w banku i w kasie	13 801	6 310
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy)	12 773	17 550
	26 574	23 860

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 26 574 tysiące zł (31 grudnia 2011 roku: 23 860 tysięcy zł.).

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania (31 grudnia 2011 roku: nie występowały).

28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwy

28.1. Kapitał podstawowy

	Stan na dzień	
Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	31.12.2012	31.12.2011
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złotych każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złotych każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złotych każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złotych każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złotych każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złotych każda	68 000	68 000
	23 751 084	23 751 084

W roku obrotowym kończącym się 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym jednostki.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złotych i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki na dzień 21 marca 2013 roku:

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm Holding AG	7 013 889	29,53%	29,53%
2.	Amplico Otwarty Fundusz Emerytalny	4 213 495	17,74%	17,74%
3.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1 500 000	6,32%	6,32%
4.	ENO Holding GmbH	1 462 358	6,16%	6,16%
5.	VITA Holding GmbH	1 333 549	5,61%	5,61%
6.	REVILO Holding GmbH	1 217 666	5,13%	5,13%

28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W ciągu roku zakończonego 31 grudnia 2012 roku nie nastąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (31 grudnia 2011 roku: nie występowały).

28.3. Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	(10 605)	4 031
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	22 042	(18 012)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		
- nieefektywności zrealizowanych transakcji	-	(57)
- realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu	-	-
- zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(4 188)	3 433
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	7 249	(10 605)

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	1 250	132 300	133 550
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	3 945	3 945
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	1 250	136 244	137 494

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	1 250	115 787	117 037
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	16 512	16 512
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	1 250	132 300	133 550

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie ze Statutem Spółki na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia kapitały rezerwowe mogą być użyte w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego oraz wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

28.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane	31.12.2012	31.12.2011
Zysk netto	31 873	21 758
Niepodzielony wynik finansowy	23 668	23 668
	55 541	45 426

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF pomniejszonego o podatek odroczonego.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2011 roku: nie wystąpiły).

28.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalności w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej bezpośrednio w kapitałach Spółki prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w zł.). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Spółki jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)
Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych	(18 454)

29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2012	31.12.2011
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł - część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2013	20 193	-
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł. - część krótkoterminowa	1 M WIBOR	do 30.06.2014	600	650
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR – część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.03.2015	3 628	3 920
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR – część krótkoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	5 203	3 567
Razem krótkoterminowe			29 624	8 137
Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2012	31.12.2011
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR – część długoterminowa	1M EURIBOR	do 31.03.2015	5 442	9 800

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tysięcy zł. - część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR	do 06.05.2014	16 353	47 701
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2013	-	8 017
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł. - część długoterminowa	1 M WIBOR	do 30.06.2014	300	900
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR – część długoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	7 805	6 609
Razem długoterminowe			29 900	73 027

31 grudnia 2012 roku	
Zabezpieczenia kredytów na dzień	
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tysięcy zł.	1. Hipoteka zwykła na kwotę 3 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna na kwotę 1 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tysięcy EUR.	1. Przewłaszczenie maszyn i urządzeń o wartości 14 252 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Zastaw rejestrowy na urządzeniach o wartości 4 934 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tysięcy EUR	1. Zastaw rejestrowy na maszynach do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 25 700 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji na podst. Art. 96 oraz art. 97 Prawa bankowego
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tysięcy zł.	1. Zastaw rejestrowy na zapasach w fabryce w Hajnówce o wartości 17 284 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna łączna w kwocie 45 000 tysięcy zł. na nieruchomości położonej w Hajnówce i w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 3. Zastaw rejestrowy na liniach produkcyjnych o wartości 14 812 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 35 000 tysięcy zł.	1. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach do najwyższej sumy 42 000 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka łączna kaucyjna do kwoty 42 000 tysięcy zł. ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
BRE Bank SA – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tysięcy EUR.	1. Weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę z deklaracją wekslową.

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo marżę banku, która zawiera się w granicach:

1,00% - 3,30% dla kredytów udzielonych w EUR

0,80% - 1,00% dla kredytów udzielonych w PLN

1,00% - 1,90 % dla kredytów udzielonych w USD

30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe

	Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	1 877
Utworzone w ciągu okresu obrotowego	223
Rozwiązane w ciągu okresu obrotowego	-
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	2 100

Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 16.1. dodatkowych not objaśniających.

	Stan na dzień	
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31.12.2012	31.12.2011
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	110	134
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	31.12.2012	31.12.2011
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Prowizje	1 744	1 551
Bonusy dla odbiorców	7 041	3 318
Urlopy	1 212	1 041
Premie	1 670	1 807
Naprawy gwarancyjne	759	489
Koszty badania bilansu	30	40
Usługi obce	1 707	312
Pozostałe koszty	-	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	24	24
	14 187	8 582

Kwota 7 041 tysięcy zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na przyszłe bonusy, które są należne z tytułu zrealizowanej w roku 2012 sprzedaży do klientów z rynku niemieckiego, szwajcarskiego i austriackiego. Wypłata bonusów zostanie zrealizowana poprzez ich potrącenie od zapłat, które nastąpią po dniu bilansowym.

Kwota 1 707 tysięcy zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na koszty usług obcych, w szczególności: marketingowych, ubezpieczenia należności oraz utylizacji.

Spółka na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2012 roku utworzyła rezerwę na premię dla Zarządu w wysokości 1 670 tysięcy zł.

Spółka tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że znacząca większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów o rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	32 565	33 026
Wobec jednostek powiązanych	5 841	4 726
Wobec jednostek pozostałych	26 724	28 300

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	3 541	2 984
Podatek VAT	-	-
Podatek dochodowy od osób fizycznych	769	653
Ubezpieczenia społeczne	2 571	2 331
Pozostałe	201	-
Pozostałe zobowiązania	8 322	8 208
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	6 415	6 888
Zobowiązania inwestycyjne	408	720
Zaliczki otrzymane na dostawy	327	274
Inne zobowiązania	1 172	326
	44 428	44 218
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	431	-
Zobowiązania razem	44 859	44 218

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 45 dni.

Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatków od towarów i usług jest zwracana Spółce przez właściwe organy podatkowe w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

32. Zobowiązania warunkowe

Nie występują.

33. Sprawy sądowe

Nie występują postępowania sądowe, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

34. Informacje o podmiotach powiązanych

34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółkami zależnymi:

Podmiot powiązany		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
MV Forte GmbH	31.12.2012	776	10 099	711	3 638
	31.12.2011	951	9 248	680	3 909
Forte Möbel AG	31.12.2012	11 173	1 573	1 000	301
	31.12.2011	13 705	482	1 415	458
Forte Baldai UAB	31.12.2012	120	-	151	-
	31.12.2011	902	-	246	-

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Forte SK S.r.o.	31.12.2012	204	2 169	901	167
	31.12.2011	23	2 213	1 542	175
Forte Furniture Ltd.	31.12.2012	-	589	-	48
	31.12.2011	-	627	-	-
Forte Iberia S.l.u	31.12.2012	-	707	-	12
	31.12.2011	-	745	-	-
Forte Mobilier S.a.r.l.	31.12.2012	-	-	136	-
	31.12.2011	-	31	117	-
Forte Mobila S.r.l.	31.12.2012	1 050	235	2 554	30
	31.12.2011	2 042	238	3 434	46
TM Handel Sp. z o.o.	31.12.2012	32 860	3 985	9 946	1 645
	31.12.2011	7 407	891	7 617	138
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A	31.12.2012	-	-	-	-
	31.12.2011	-	-	-	-
Kwadrat Sp. z o.o.	31.12.2012	-	-	1 800	-
	31.12.2011	-	640	1 938	-
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	31.12.2012	-	499	-	-
	31.12.2011	-	-	-	-
Razem	31.12.2012	46 183	19 856	17 199	5 841
	31.12.2011	25 030	15 115	16 989	4 726

Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług, udzielonych pożyczek oraz zakupów usług.

Wszystkie udzielone pożyczki zostały zaprezentowane w powyższej nocie jako należności od podmiotów powiązanych.

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31.12.2012 roku prezentuje poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2012	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2012
Jednostki zależne:					
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	788	4
Forte Mobila S. r .l.	330	EUR	wrzesień 2014	635	3
Kwadrat Sp. z o o	439	EUR	czerwiec 2018	1 793	7
Razem:				3 216	14
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Forte SK S. r. o.				248	4
Forte Mobila S. r .l.				397	3
Kwadrat Sp. z o o				298	7
Razem:				943	14
Część długoterminowa:					
Forte SK S. r. o.				540	
Forte Mobila S. r .l.				238	

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Kwadrat Sp. z o o	1 495
Razem:	2 273

Powyższe pożyczki zostały udzielone na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o EURIBOR /WIBOR plus marża)

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31.12.2011 roku :

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2011	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2011
Jednostki zależne:					
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	1 080	6
Forte Mobila S. r .l.	330	EUR	wrzesień 2014	1 029	11
Kwadrat Sp. z o o	439	EUR	czerwiec 2018	1 937	-
Razem:				4 046	17
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Forte SK S. r. o.				270	6
Forte Mobila S. r .l.				429	11
Kwadrat Sp. z o o				132	-
Razem:				831	17
Część długoterminowa:					
Forte SK S. r. o.				810	
Forte Mobila S. r .l.				600	
Kwadrat Sp. z o o				1 805	
Razem:				3 215	

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

35. Instrumenty finansowe

35.1. Wartość bilansowa

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2012 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	2 364	-	-	-	-	2 367
Aktywa finansowe	-	-	3	2 364	-	-	-	-	2 367
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	105 889	-	-	8 950	-	114 839
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	78 358	-	-	-	-	78 358
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	8 950	-	8 950
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	26 574	-	-	-	-	26 574
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	957	-	-	-	-	957
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(29 900)	-	(1 914)	(31 814)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(29 900)	-	-	(29 900)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 914)	(1 914)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(64 096)	-	(1 128)	(65 224)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(34 472)	-	-	(34 472)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(29 624)	-	-	(29 624)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 128)	(1 128)
	-	-	3	108 253	-	(93 996)	8 950	(3 042)	20 168

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2011 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	3 317	-	-	-	-	3 320
Aktywa finansowe	-	-	3	3 317	-	-	-	-	3 320
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	106 997	-	-	-	-	106 997
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	82 289	-	-	-	-	82 289
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	23 860	-	-	-	-	23 860
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	848	-	-	-	-	848
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(73 027)	-	(668)	(73 695)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(73 027)	-	-	(73 027)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(668)	(668)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(42 483)	(19 357)	(2 404)	(57 979)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(34 346)	-	-	(34 346)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	(13 092)	-	(13 092)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(8 137)	-	-	(8 137)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(2 404)	(2 404)
	-	-	3	110 314	-	(115 510)	(13 092)	(3 072)	(21 357)

35.2. Wartość godziwa

	Na dzień 31.12.2012		Na dzień 31.12.2011	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe trwałe	2 367	2 367	3 317	3 317
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	8 950	8 950	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26 574	26 574	23 860	23 860
Pozostałe obrotowe aktywa finansowe	957	957	848	848
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(29 900)	(29 900)	(73 027)	(73 027)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu długoterminowe	(1 914)	(1 914)	(668)	(668)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	(13 092)	(13 092)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	(29 624)	(29 624)	(8 137)	(8 137)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu krótkoterminowe	(1 128)	(1 128)	(2 404)	(2 404)

Spółka nie porównuje wartości bilansowych i wartości godziwych tych klas instrumentów finansowych, które mają charakter należności lub zobowiązań krótkoterminowych.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi i wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

35.3. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie według wartości godziwej.

	na dzień 31.12.2012		na dzień 31.12.2011	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwałe	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	8 950	-	-	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	(13 092)	-
	8 950	3	(13 092)	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Poziom I

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (w 2011 roku: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Spółka kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Zmiany wartości godziwej instrumentów spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy roku obrotowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych i stóp procentowych. Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich Spółka stosuje model Garmana – Kohlhagena.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

	Stan na dzień	
	31.12.2012	31.12.2011
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównywalnym: nie występowało).

35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2012 roku								
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	785	(1 265)	-	(140)	(620)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	(6 771)	7 175	-	-	404
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(563)	-	-	-	(563)
Dywidendy	-	-	7	-	-	-	-	7
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem zysk/ (strata) netto	-	-	7	(6 549)	5 910	-	(140)	(772)

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2011 roku								
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	980	(1 747)	-	(269)	(1 036)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	1 367	(4 976)	-	-	(3 609)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(296)	-	-	-	(296)
Dywidendy	-	-	95	-	-	-	-	95
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	42	-	-	42
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	-	-	-
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	529	-	-	-	-	-	529
Ogółem zysk/(strata) netto	-	529	95	2 051	(6 681)	-	(269)	(4 275)

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty badaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w notce 6.19.

36.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę. W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono wzrost ich oprocentowania w skali roku – dla EURIBOR o 0,50 pkt. % oraz spadek oprocentowania w skali roku dla WIBOR o 0,75 pkt. % (2011: WIBOR – wzrost o 1 pkt. %; EURIBOR i LIBOR – wzrost o 0,5 pkt. %). Spółka według stanu na 31 grudnia 2012 roku nie posiada długoterminowych zobowiązań finansowych w USD, w związku z tym w poniższej tabeli nie wykazano danych bieżącego okresu powiązanych z LIBOR.

Spółka nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31.12.2012		
PLN	-0,75%	139
EUR	0,50%	(66)
Rok zakończony dnia 31.12.2011		
PLN	1,00%	(493)
EUR	0,50%	(105)
USD	0,50%	(17)

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2012 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	29 624	25 484	4 416	-	59 524
Leasing finansowy	1 128	549	1 365	-	3 042

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

31 grudnia 2011 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	8 137	15 473	57 554	-	81 164
Leasing finansowy	2 404	625	43	-	3 072

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Spółkę wynosiła na dzień 31 grudnia 2012 roku 1,5796% (2011: 2,5293%).

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

36.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 79 % zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto założenia zmiany kursów walut w oparciu o publikowane prognozy rynkowe: dla danych na dzień 31 grudnia 2012 roku przyjęto wzrost wszystkich wymienionych kursów o 5 % (2011: wzrost o 10 %) oraz spadek o 5 % w ciągu roku (2011: spadek o 10%).

	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
31 grudnia 2012			
Należności handlowe	5%	3 245	-
Pożyczki udzielone	5%	122	-
Środki pieniężne	5%	613	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(5 673)
Zobowiązania handlowe	5%	(1 000)	-
Kredyty bankowe	5%	(2 931)	-
Razem wpływ wzrostu kursów		49	(5 673)
Należności handlowe	-5%	(3 245)	-
Pożyczki udzielone	-5%	(122)	-
Środki pieniężne	-5%	(613)	-
Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	9 336
Zobowiązania handlowe	-5%	1 000	-
Kredyty bankowe	-5%	2 931	-
Razem wpływ spadku kursów		(49)	9 336
31 grudnia 2011			
Należności handlowe	10%	7 496	-
Pożyczki udzielone	10%	297	-
Środki pieniężne	10%	337	-
Instrumenty zabezpieczające	10%	-	(25 581)
Zobowiązania handlowe	10%	(1 979)	-
Kredyty bankowe	10%	(7 961)	-
Razem wpływ wzrostu kursów		(1 810)	(25 581)
Należności handlowe	-10%	(7 496)	-
Pożyczki udzielone	-10%	(297)	-
Środki pieniężne	-10%	(337)	-

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Instrumenty zabezpieczające	-10%	-	20 701
Zobowiązania handlowe	-10%	1 979	-
Kredyty bankowe	-10%	7 961	-
Razem wpływ spadku kursów		1 810	20 701

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 8 950 tysięcy zł. i w całości została ujęta w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i inne całkowite dochody

Kursy realizacji wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń zawierały się w korytarzach, pozostając bez wpływu na wynik finansowy Spółki.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01-31.12.2012	01.01-31.12.2011
Wpływy na przychody ze sprzedaży	-	-
Wpływy na pozostałe przychody/koszty operacyjne, z tego:	-	529
- z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	-	1 584
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	-	(1 055)
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	-	529

Rachunkowość zabezpieczeń

Z dniem 01 kwietnia 2009 roku Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 6.20. Zgodnie z nimi zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 28.3. dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła 8 950 tysięcy zł. i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	8 000	Opcja Put	03.2011	01.2013-02.2013	4,0000	PKO BP S.A.	23
EUR	8 000	Opcja Call	03.2011	01.2013-02.2013	4,4830-4,5090	PKO BP S.A.	0
EUR	24 000	Opcja Put	08.2011	03.2013-08.2013	4,0000-4,1000	PKO BP S.A.	785
EUR	24 000	Opcja Call	08.2011	03.2013-08.2013	4,6070-4,7470	PKO BP S.A.	(50)
EUR	20 000	Opcja Put	06.2012	01.2014-05.2014	4,3000	PKO BP S.A.	3 502
EUR	20 000	Opcja Call	06.2012	01.2014-05.2014	4,9830-5,1400	PKO BP S.A.	(136)
Razem						PKO BP S.A.	4 124
EUR	4 000	Opcja Put	10.2011	09.2013	4,4000	ING Bank Śląski	974
EUR	4 000	Opcja Call	10.2011	09.2013	4,8850-4,8910	ING Bank Śląski	(8)
EUR	12 000	Opcja Put	01.2012	10.2013-12.2013	4,4000	ING Bank Śląski	2 900
EUR	12 000	Opcja Call	01.2012	10.2013-12.2013	5,1600-5,2276	ING Bank Śląski	(8)
Razem						ING Bank Śląski	3 858
EUR	6 000	Opcja Put	04.2012	01.2014-03.2014	4,3000	HSBC Bank Polska S.A.	1 058
EUR	6 000	Opcja Call	04.2012	01.2014-03.2014	4,8100-4,8850	HSBC Bank Polska S.A.	(90)
Razem						HSBC Bank Polska S.A.	968

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

36.3. Ryzyko kredytowe

W Spółce funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Większa część należności handlowych jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

36.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku wg daty ich zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

31 grudnia 2012	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	29 624	25 484	4 416	-	59 524
Leasing finansowy	1 128	549	1 365	-	3 042
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44 428	-	-	-	44 428
	75 180	26 033	5 781	-	106 994

31 grudnia 2011	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	8 137	15 473	57 554	-	81 164
Leasing finansowy	2 404	625	43	-	3 072
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44 218	-	-	-	44 218
	54 759	16 098	57 597	-	128 454

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 40%.

	31.12.2012	31.12.2011
Oprocentowane kredyty i pożyczki	59 524	81 164
Leasing finansowy	3 042	3 072
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	75 058	76 419
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(26 574)	(23 860)
Zadłużenie netto	111 050	136 795
Kapitał podstawowy	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	111 646	111 646
Pozostałe kapitały rezerwowe	137 494	133 550
Kapitał z aktualizacji wyceny	7 249	(10 605)
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	198	198
Zyski zatrzymane	55 541	45 426
Kapitał razem	334 806	302 893
Kapitał i zadłużenie netto	445 856	439 688
Wskaźnik dźwigni	24,91%	31,11 %

37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii A, B i C z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii A, B i C

W dniu 22 czerwca 2011 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Fabryk Mebli „FORTE” S.A., zatwierdziło wprowadzenie programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Spółki („Program Motywacyjny”).

Celem Programu Motywacyjnego jest dążenie do rozwoju Grupy Kapitałowej Spółki i jej jednostek zależnych („Grupa Kapitałowa”) poprzez stworzenie mechanizmów motywacyjnych dla osób odpowiedzialnych za zarządzanie, odnoszących się do wyników finansowych Grupy Kapitałowej i wzrostu wartości akcji Spółki.

Program ten ma charakter programu rozliczanego poprzez emisję instrumentów kapitałowych w zamian za otrzymane usługi – łącznie 450.000 imiennych warrantów subskrypcyjnych Spółki w trzech seriach. Cena akcji na dzień rozpoczęcia programu dla wszystkich serii wyniosła 11,90 zł. Średnia ważona cena wykonania warrantów (wspólna dla wszystkich serii) została określona uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 27 października 2011 na kwotę 11,52 zł. za akcję. Każdy warrant uprawnia do objęcia jednej akcji Spółki serii G za cenę emisyjną. Okres nabywania uprawnień do Serii A upłynął z końcem 2011 roku, natomiast okres nabywania uprawnień do Serii B upłynął z końcem 2012 roku.

Zakres przyjętego programu motywacyjnego dla niezrealizowanych Serii prezentuje poniższa tabela, zgodna z zatwierdzonym Regulaminem Programu Motywacyjnego.

	Seria B	Seria C
Liczba warrantów subskrypcyjnych	150.000	150.000
Okres nabywania uprawnień	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2013 - 31.12.2013
Cena emisyjna akcji serii G	11,52 PLN	11,52 PLN
Warunki uprawniające do nabycia warrantów	1/wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2012 roku w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2011 roku 2/wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2012 w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku 3/ pełnienie funkcji Członka Zarządu Spółki, przez co najmniej sześć miesięcy w danym okresie i pozostawanie nimi na koniec danego okresu oraz uzyskanie absolutorium z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki w danym okresie	1/wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2013 roku w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW w grudniu 2012 roku 2/wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2013 w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

Wzrost zysku netto na jedną akcję Spółki, stanowiący warunek zaoferowania warrantów przypadających za dany okres, ustalany jest na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, zbadanego przez biegłego rewidenta i zatwierdzonego uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Wykonanie praw z warrantów może nastąpić nie wcześniej niż po upływie roku od formalnej decyzji o ich objęciu i nie później niż do dnia 30 listopada 2015 roku.

Serie programu motywacyjnego traktuje się jako odrębne programy w rozumieniu MSSF 2.

Liczba i średnie ważone ceny wykonania warrantów są następujące:

	Liczba Warrantów	śr. ważona cena wykonania
Występujące na 01.01.2012	300 000	11,52
Przyznane w 2012	-	-
Umorzone/wygasłe w 2012	150 000	11,52
Wykonane w 2012	-	-
Występujące na 31.12.2012	150 000	11,52
Możliwe do wykonania na 31.12.2012	-	-

Spółka określiła wartość godziwą otrzymanych usług w zamian za własne instrumenty kapitałowe pośrednio, poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

Do oszacowania wartości godziwej warrantów zastosowano model Blacka - Scholesa. W modelu wykorzystano oczekiwaną zmienność na poziomie 27,25 % opartą na zmienności historycznej. Przyjęto, że oczekiwana stopa dywidendy nie będzie się różnić od dywidendy z roku poprzedzającego emisję warrantów tj. 7,74%. Wykorzystano także stopę procentową wolną od ryzyka stosowaną również do wyceny instrumentów pochodnych w wysokości 4,5451%

Zastosowany model dostarczył następujących informacji o wartości godziwej programu:

- Średnia ważona wartość godziwa warrantów, określona na dzień wyceny, wynosi 1,42 zł. na warrant.

W związku z tym, iż na dzień 31 grudnia 2012 roku nie został spełniony warunek nierynkowy wzrostu zysku netto na jedną akcję Spółki, ustalony na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, Spółka przyjęła zerową liczbę warrantów pozostałych do wykonania na ten dzień. Tym samym wartość całkowitego kosztu rozpoznanego w okresie sprawozdawczym wyniosła 0,00 zł.

37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale jednostki została przedstawiona w nocie 28.1.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki:

	Okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Wynagrodzenie Zarządu, w tym:	6 519	6 681
w przedsiębiorstwie Emitenta	5 809	5 450
Maciej Formanowicz	1 548	1 781
Robert Rogowski	1 127	1 321
Gert Coopmann	1 994	1 204
Klaus Dieter Dahlem	1 140	1 144
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	710	1 231
Maciej Formanowicz	603	589
Robert Rogowski	-	-
Gert Coopmann	107	642
Klaus Dieter Dahlem	-	-
Rada Nadzorcza:	216	216
Zbigniew Sebastian	48	48
Władysław Frasyński	42	42
Stanisław Krauz	42	42
Marek Rocki	42	42
Tomasz Domagalski	42	42

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej:

	Rok zakończony	
	31.12.2012	31.12.2011
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	4 232	3 935
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	66	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	4 298	3 935

37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

38. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień roku kształtowało się następująco:

	2012	2011
Zarząd Spółki	4	4
Administracja	105	104
Dział sprzedaży	240	291
Pion produkcji	1 358	1 384
Pozostali	312	303
Razem	2 019	2 086

39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 16 stycznia 2013 roku Zarząd Spółki zawarł z BRE Bank SA umowę na następujące zerokosztowe transakcje sprzedaży opcji Call i zakupu opcji Put zabezpieczające przed ryzykiem kursowym:

- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-06-12
- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-06-26
- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-07-11
- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-07-28
- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-08-12
- 1.000.000 EUR – Put 4,1500 – Call 4,6660 z datą rozliczenia 2014-08-27

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 12 000 tysięcy EUR (po 6 tysięcy EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 49 381 tysięcy zł.

W dniu 24 stycznia 2013 roku Zarząd Spółki zawarł z BRE Bank SA umowę na następujące zerokosztowe transakcje sprzedaży opcji Call i zakupu opcji Put zabezpieczające przed ryzykiem kursowym:

- 1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-09-11
- 1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-09-25
- 1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-10-13
- 1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-10-27

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku
(w tysiącach PLN)

5.	1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-11-12
6.	1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-11-26
7.	1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-12-12
8.	1.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,8000 z datą rozliczenia 2014-12-29

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 16 000 tysięcy EUR (po 8 000 tysięcy EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 67 142 tysiące zł.

W dniu 4 marca 2013 roku Spółka zawarła umowę pożyczki na kwotę 1 254 tys. zł z jednostką zależną Galeria Kwadrat Sp. z o.o. oprocentowaną według zmiennej stawki procentowej 3M WIBOR plus marża. Spłata pożyczki nastąpi do dnia 30 czerwca 2020 roku.

W dniu 14 marca 2013 roku Zarząd Spółki zawarł z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. umowę na następujące zerokosztowe transakcje sprzedaży opcji Call i zakupu opcji Put zabezpieczające przed ryzykiem kursowym:

1.	2.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,7580 z datą rozliczenia 2015-01-16
2.	2.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,7580 z datą rozliczenia 2015-01-28
3.	2.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,7580 z datą rozliczenia 2015-02-13
4.	2.000.000 EUR – Put 4,2000 – Call 4,7580 z datą rozliczenia 2015-02-25

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wynosi 16 mln EUR (po 8 mln EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 66.317 tys. zł.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Anna Wilczyńska

.....

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

**Prezes Zarządu
Maciej Formanowicz**

.....

**Wiceprezes Zarządu
Robert Rogowski**

.....

**Członek Zarządu
Klaus Dieter Dahlem**

.....

**Członek Zarządu
Gert Coopmann**

.....

Ostrów Mazowiecka, dnia 21 marca 2013 roku